

»SLOVENEK« velja po pošti na vse strani Jugoslavije in v Ljubljani:
za celo leto naprej . . . K 240—
za pol leta 120—
za štiri leta 60—
za en mesec 20—
Za inozemstvo celoletno K 480—

== Sobotna izdaja: ==
za celo leto K 40—
za inozemstvo —

SLOVENEK

==== Inzerati: ====
Enostopna poltversta (58 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
za enkrat po K 6—
poslana itd. po K 9—
Pri večjem naročilu popnat.
Najmanjši oglas 59/9 mm K 15.
Izhaja vsak dan izveniši ponedeljka in četrta po praznikih ob 6. uri zjutraj.
Mesečno priloga: Vestnik SKSZ

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III. Rozpisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, uprava. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran. ljubljanske št. 650 za naročnino in št. 349 za oglase, avstr. in češko 24.797, ogr. 29.511, bosn.-herc. 7563.

Protičeva akcija.

Proglas g. Stojana Protiča je našel odziv v demokratsko-radikalnih vladnih krogih, pa tudi v ljudstvu ni ostal brez vtisa. To dokazuje predvsem vladno časopisje, ki se s Protičevo akcijo peča več kakor opozicionalni krogi, ki tiho in brez pretiranega optimizma zasledujejo njegovo delo. Demokrati je Protič naravnost prestrašil, tako, da mu je demokratski parlamentarni klub posvetil eno celo sejo in zahteval od koaliranih radikalcev, da zavzamejo napram Protiču jasno stališče. Ker pa so radikalni v tem oziru različnega naziranja, niso ugodili demokratom, ki se tresejo za demokratsko-radikalno koalicijo; Pašič pa je znal ta prekeren položaj demokratov izkoristiti zase. Temu Pašičevemu pritisku so se začeli udajati nesrbijanski politiki okoli Pribičevića in čuje se, da bi se ob eventualnem razkolu radikalne stranke mogli pridružiti celo Pašičevi skupini. Pribičevićeva struja namreč trdi, da med njo in Pašičem glede centralističnega in absolutističnega režima v naziranju in izvajanju ni bistvenih razlik, dočim bi se srbijanski demokrati pod vodstvom g. Davidovića ne mogli pridružiti temu velikemu preokretu, ker je njihova stranka v Srbiji zrastle ravno v boju proti nasilnim metodam radikalne stranke.

Protič gre medtem svojo pot dalje in išče trdnih tal med ljudstvom. V Beogradu z veliko nervoznostjo pričakuje rezultatov njegovega pohoda v njegov volilni okraj, v Niš in Kruševac. Na polemike vladnih listov o Protičevem proglasu je Protič odgovoril v razgovoru z urednikom »Epos«, ki je bil v tem listu objavljen 21. t. m.

Protič zavrača »Tribunine« očitek, da ni poskušal sporazuma s šefom stranke in njenim vodstvom, pač pa konstatira, da so bili njegovi poizkusi brezuspešni. Na ugovore proti Protičevi zahtevi po takojšnji reviziji ustave v svrhu ozdravljenja državnih finančnih in razdrapanih notranjih razmer odgovarja Protič:

»Tisti, ki vedo, kaj je revizija, pa je ne želijo in nočejo, ker hočejo sedanjo Vidovdansko ustavo nedotaknjeno, prikrito strašijo vse one, ki jih je v njihovi dobri veri stranh namišljenih težav in neresnične predstave, kakor da pomeni revizija donošenje povsem nove, druge ustave. Kakor pri donošenju ustave ti ljudje tudi sedaj na več način delajo zmešnjavo in strašijo navno občinstvo in narod z nevarnostmi, ki jih ni in s katerimi varajo javnost. Pri vsaki ustavni reviziji je podlaga ustava, ki je že tu. To je znano vsem poštenim in pametnim politikom. Sprejeta ustava prinaša to korist, da služi za osnovo, naj si bo že kakršnakoli. Nobena ustavna revizija ni nič drugega nego to, kar se pri nas navadno imenuje: izpremembe ali dopolnila kakega zakona. Ljudje se najprej sporazumejo in ustrdijo te izpremembe in dopolnila, ki se potem predložijo in prečitajo pred narodno skupščino in ko se to zgodi, se ta narodna skupščina razpusti in se nove volitve razpišejo; ko se nova skupščina sestane, najdalje po preteku štirih mesecev, pretrese predložene izpremembe in dopolnitve o ustavi, to je, ali jih sprejme ali zavrne. Ako jih in v kolikor jih sprejme, v toliko je ustava izpremenjena, revidirana, a če jih vse ali nekatere zavrne, je ostala ustava povsem ali v toliko neizpremenjena — takšna, kakršna je bila prej. Je-li to kaj težkega, nezgodnega ali celo nevarnega? Nikakor!«

Protič opozarja na člen 126 ustave, po katerem se mora predlog o izpremembi ustave, ki ga stavi kralj, takoj priobčiti narodni skupščini, ki se nato takoj razpusti in skliče nova najkasneje v štirih mesecih, in na določilo tega člena, da sme narodna skupščina sklepati samo o onih izpremembah in dopolnitvah ustave, ki jih obsega predlog, na katerega podstavi je sklicana; v tem odloča v tem slučaju z nadpolovično večino skupnega števila svojih članov. Tako se narodna skupščina lahko izogne določbi, da more sklepati o izpremembi ustave s tripetinsko večino, kar velja v slučaju, da ne stavi predloga kralj,

ampak je izšel iz narodne skupščine same. Protič se brije norca iz ustavotvorcev, češ da so hoteli otežkčiti, ako ne celo onemogočiti revizijo ustave, pa zato niso bili dovolj večji mojstri.

Protič meni, da je za kralja dobro, ako je iniciativen v dobrih, koristnih stvarih, kakor je izprememba ustave, ki je potrebna, da se ozdravijo razmere in vzpostavi državi zadovoljstvo ljudstva. Le neprijetnih, nejasnih, težkih problematičnih nalog ne kaže dajati kralju, ki pa sicer postopa vedno po nasvetu in na odgovornost svojih ministrov. Protič misli, da bi tudi vsi sedanji ministri ne bili proti tej izpremembi, ako se najde dobra priložnost. Za rešitev krize je poklicana radikalna stranka, ki bi se sporazumela vnaprej z drugimi strankami, ali pa prevzame sama to nalogo, pa pozneje doseže sporazum. Protivila bi se v začetku samo demokratska stranka, pa še tu je vprašanje, ako vsa. Posledica te akcije bi bila, da bi

bile vse parlamentarne stranke v narodni skupščini zbrane. Brez vsakega dvoma je, da bi bila to za državo velika pridobitev. Protič misli tu menda na Radića.

Da je Protiču zadeva resna, dokazuje njegov odgovor na vprašanje, ali ne bo njegova akcija radikalni stranki škodovala, ki se glasi: »To ni povsem izključeno, ali če bi se žal to zgodilo, ne bi nosil krivde jaz.« Želi pomagati radikalni stranki in državi, toda ni dolžan zavedati se tega samo on, ki je bil član radikalne stranke še pred nekaterimi meseci, ampak tudi in še veliko bolj strankino vodstvo in pa stranka sama. Do sedaj, pravi Protič, je njegova akcija demokratom več škodovala nego radikalom, zato se bolj jezijo nanj kakor radikali, a to ni nobena škoda za državo. Nasprotno, to je zelo dobro, ker so demokrati pravi državni škodljivci in razdiralci državnih elementov.

Ali bo Protičeva akcija tudi uspela, bo pokazala že bližnja bodočnost.

Namen Pašičevega potovanja v Pariz.

Beograd, 27. sept. (Izv.) Naš dopisnik je izvedel iz popolnoma verodostojnega vira, da se poda ministrski predsednik Pašič v Pariz na obisk h kralju Aleksandru, da se posvetuje z njim glede vprašanja kraljevega nasledstva, ki je še nerešeno in se ne more več odlagati.

(Prip. ured.: Člen 56. ustave določa, da nasleduje kralja Petra prestolonasled-

nik Aleksander in njegovo moško potomstvo iz zakonitega zakona po vrsti prvorojenstva. Če kralj nima moškega potomstva, si določiti naslednika iz stranske linije s pristavkom narodne skupščine. Za ta sklep je potrebna nadpolovična večina celokupnega števila članov narodne skupščine.)

Nadomestne občinske volitve na deželi.

Beograd, 27. septembra. (Izv.) Glede naknadnih občinskih volitev v Slovenijo doznava vaš dopisnik, da je pokrajinska vlada v Ljubljani predlagala, naj odredi ministrstvo notranjih zadev samo na svojo

pest, ali hoče nove volitve ali ne. Ako se ne pojavi zopet kak »intrigant«, bo ministrstvo odredilo nove volitve v doglednem času.

Nova češka vlada.

Praga, 27. sept. (Izv.) Oficielni češki listi konstatirajo, da pomeni sestava novega kabineta velik napredek v političnem življenju in v moralnem oziru. V dobro poučenih političnih krogih pa ne prerokujejo novi vladi dolgega življenja, ker so nasprotstva med posameznimi strankami prevelika, da bi se dala brez posledic v strankarsko-političnem življenju izgladiti. Češko-nemški in češko-slovaški problem ostaneta prej ko slej nerešena, tako tudi vprašanje socializacije, ki jo zahtevajo vse češke in nemške socialistične stranke.

Zakonodajni odbor.

Beograd, 27. sept. (Izv.) Danes dopoldne je imel odsek zakonodajnega odbora za notranje stvari in prosveto sejo, na kateri se je sklepalo o zakonu glede volitve občinskih odbornikov. Sklenjeno je bilo, naj eden izmed članov odbora predloži poročilo. Ukinja je sklep ministrskega sveta, da rešuje finančno ministrstvo občinske proračune onih občin, kjer nimajo občinskih odborov. Končno je bilo sklenjeno, da se zakon o občinah določi in razširi tudi na Črno goro.

Beograd, 27. sept. (Izv.) Predsednik prvega odseka zakonodajnega odbora dr. Ninčić je sklical sejo tega odseka na 28. t. m.

Ekspoze finančnega ministra.

Beograd, 27. septembra. (Izv.) Danes dopoldne je v finančnem odboru nadaljeval finančni minister svoj ekspoze. Govoril je o izenačenju davčnih zakonov, o organizaciji monopolne uprave in službe, na koncu pa je navajal podatke o carini v preteklem letu ter o organizaciji carinske službe. Na prihodnji seji bo nadaljeval svoj govor o državnih dolgovih.

»Omnium Serbe.«

Beograd, 27. septembra. (Izv.) Poslaneci opozicije nameravajo nasloviti na min. predsednika Pašiča vprašanje glede podelitve koncesije za zgradbo tvornice orožja »Omnium Serbe«. Poslaneci bodo zahtevali, naj se to vprašanje ne reši v kabinetu, ne-

go v skupščini. V najslabšem slučaju mora biti država udeležena pri podjetju z 51 odstotki.

»Gospodarstvo« v Belju.

Beograd, 27. septembra. (Izv.) Enketna komisija, ki je preiskovala zlorabe na imetju Belje, se je vrnila v Beograd ter prinesla s seboj veliko gradiva, iz katerega je razvidno, da so se zlorabe izvršile. Komisija zahteva, da se v Belje odpošlje preiskovalni sodnik.

Političen umor v Italiji.

Rim, 28. sept. 25. t. m. so fašisti ustrelili socialističnega poslanca Di Vagno, ki je bil prišel na shod v Moio v provinciji Bari. Umor je zbudil veliko ogorčenje po celi deželi.

Čudne simpatije.

Pariz, 27. sept. Agence Havas poroča iz Rima: V Milanu in v Benetkah je povodom obiska misije francoskega maršala Fayolea došlo do incidentov, ki so v najhujšem nasprotju z navdušenim sprejemom, ki ga je imela misijav bivših vojniških pokrajinah. Italijanski listi zelo grajajo postopanje krivih hujskajočih elementov in izražajo svoje prepričanje, da stoji italijanski narod na strani onih, ki so vzklikali gostom in ne na strani onih, ki so klicali sovražne besede. Kakor poroča Agence Havas, je italijanska vlada storila ukrepe proti uradnikom, ki so odgovorni za te dogodke v Benetkah. Francoski listi ne pripisujejo tem pripetljajem nobene važnosti in izjavljajo, da se čustva italijanskega naroda ne smejo soditi po dejanjih najhujne gruče prenapetežev.

Mažarsko-češka pogajanja.

Budimpešta, 27. sept. Minister za zunanje posle Banffy se je včeraj zvečer vrnil v Budimpešto. Danes dopoldne je posetil ministrskega predsednika grofa Bethlena in mu poročal o pogajanjih, ki so se vršila med njim in med češko-slovaškim ministrom za zunanje posle dr. Bepešem.

Tiskovna svoboda.

Mariborska »Straža« od 26. septembra t. l. priobčuje pod naslovom »Našim čitateljem« sledečo dnevno vest: »Od g. vodje kr. policijskega komisarijata v Mariboru smo prejeli sledeči dopis od 23. t. m.: Po navodilu g. pokrajinskega namestnika čast mi je Vas izvestiti (to je fino: j'ai l'honneur.... z zakriviljenim hrbtom seveda), da v slučaju zabranitve kake tiskovine v smislu določil člena 13 in 138 Ustave (z malo začetnico pisane ustave bi tudi veljalo) za kraljevino SHS ni dovoljeno izdati dotične številke niti kot druge izdaje. Tudi je absolutno nedopustno puščati zabranjena mesta prazna.«

Mi ne vemo, kakšen jurističen ženij je g. pokrajinskemu namestniku podtaknil — predložil ne moremo reči — ta dopis na Maribor v podpis. Iz besedila ustave (pisano z malim »u«) seveda ne sledi nikaka opravičba take naredbe.

Kaj pravi ustava? Čl. 13. ustave se glasi: »Tisk je svoboden. Ne sme se ukreniti nobena preventivna odredba, ki preprečuje izhajanje, prodajanje in razširjanje spisov in časopisov. Cenzura se sme ustanoviti samo ob času vojne ali mobilizacije in sicer za stvari, naprej delocene z zakonom. Prepoveduje se razširjanje in prodajanje časopisov ali natisnjenih spisov, ki obsegajo: žalitev vladarja ali članov kraljevskega doma, inozemskih državnih poglavarjev, narodne skupščine, neposredne pozivanje državljanov, naj siloma izpremene ustavo ali državne zakone, ali ki obsegajo težko žalitev javne morale (ali je je še kaj v Sloveniji?). Toda v teh primerih mora oblastvo v 24 urah po izvršitvi prepovedi izročiti stvar sodišču, to pa mora istotako v 24 urah potrditi ali razveljaviti prepoved. Ako setone zgodi, se smatra prepoved za preklicano. Redna sodišča odločajo o povračilu škode nezavisno od sodne odločbe o razveljavitvi prepovedi.«

Za kaznjiva dejanja, učinjena s tiskom, odgovarjajo: pisec, urednik, tiskar, izdajatelj in razširjevalec. S posebnim tiskovnim zakonom se odredi, v katerih primerih in kako odgovarjajo katere izmed zgoraj naštetih oseb za kaznjiva dejanja, učinjena s tiskom. Vsa kaznjiva dejanja, učinjena s tiskom, sodijo redna sodišča.«

Čl. 138. vidovdanske ustave pa pravi:

»Prepovedati se sme izhajanje, odnosno razširjanje časopisov in natisnjenih spisov, ki izzivajo k mrznji do države kot celote, k verskemu ali plemenskem razdor, istotako pa tudi, če posredno pozivajo državljane, naj siloma izpremene ustavo ali državne zakone, samo če se iz sestavka vidi, da jim gre za tako pozivanje državljanov. Predpis č. 13., odstavek 3. o izvrševanju prepovedi velja tudi tukaj. Ko prestane posebna potreba, se smejo ti predpisi ukiniti z zakonom.«

Tako sloveta §§ 13. in 138. ustave (z malim »u«). Nikjer ne najdemo niti besedice o tem, da ni dovoljeno izdati druge izdaje, v kateri so zaplenjeni teksti označeni z belino. O kaki »absolutni nedopustnosti« puščati zabranjena mesta prazna, se sanja samo vladnemu juristu, ustava z malim »u« pa take določbe ne omenja nikjer. Iz vsega sledi, da je hotel biti jurist pokraj. uprave za Slovenijo bolj papeški kakor papež. Sledi pa tudi, da pokrajinska uprava za svoje gospode juriste ne špoga niti tistih 12 ali koliko kron, za katere bi si mogla omisliti za svoje juriste besedilo ustave (z malim »u«), izdane od ljubljanske Tiskovne zadruge, da bi mogli vsaj besedilo ustave (z malim »u«) prečitati, predno se na njene posamezne določbe sklicujejo.

Gospod pokrajinski namestnik je odšel, kakor pravijo, z g. A. Kristanom na Friderikovo posestvo na lov na jelene in divje prašiče. Tudi čaplje imajo tam dol, ki imajo krasna bela peresa za gospe so-proge. Njemu pa ne bi bilo treba hoditi tako daleč. Je čapelj in čapeljnov dovolj doma.

Politične novice.

+ **Preganjanje slovenskih radikalcev.** Pod naslovom »Obupen klic iz Slovenije« piše mitroviški radikalni list »Srbija« sledeče: »V predzadnji številki smo poročali, kako je ministarstvo prosvete premestilo Adelo Re: na učitelje v Kočevju, samo zato, ker je njen oče radikalec. Sedaj dobivamo vest iz Kočevja, da so »demokrati« prestavili ravnatelja kočevske gimnazije Franca Vacila, na njegovo mesto pa imenovali demokrata Burgarja. Vacel je član mestnega odbora radikalne stranke v Kočevju in je eden najspodobnejših pedagogov v Sloveniji. Telegram, ki smo ga ob tej priliki prejeli iz Kočevja, končuje tako-le: »Če se bodo persekucije radikalcev na ta način nadaljevale, bo ljudstvo postalo preplašeno in gibanje za radikalno stranko, ki je tukaj v silnem razmahu, se bo moralo ustaviti.« Mi smo mnenja, da te vrstice tako mnogo govore, da so komentariji odveč. Gospodje poslanci radikalne stranke, vršite svojo dolžnost, dokler ne bo prepozno!»

+ **»En jezik od Ljubljane do Bitolja.«** Pod tem naslovom je priobčil v belgrajski »Epohi« od 26. septembra g. prof. Dragiša Lapčević dolg članek, v katerem zastopa tezo, da je za našo državo le en jezik, ki mora biti absolutno le srbsko-hrvatski. Če imajo Slovenci in Bolgari danes svoj jezik, to nič ne de, ker te razlike odpravi lahko država. — Mi takim naziranjem odločno ugovarjamo. To, kar zastopa g. prof. Dragiša, je očividno separatizem in sama protidržavnost. Mi hočemo enoten slovenski jezik, ki more biti edino-le ruski. Ne samo to, mi hočemo enoten arijski jezik. A tudi to je trparija. Mi hočemo splošno-človeški jezik, to je volapük. Živijo volapük in dr. France Ilešič!

+ **Državno posojilo in uradništvo.** Državno uradništvo je te dni prejelo okrožnico, v kateri se pozivlje, naj se udeležijo podpisovanja državnega posojila potom odplačila v desetmesečnih obrokih pri čekovnem uradu. Okrožnica se konča z dostavkom: »Pri tem se vsi uradniki opozarjajo, da bo ministarstvo vodilo evidenco o onih uradnikih, ki so posojilo podpisali, kakor tudi o vpisanem znesku.« — Vprašanje je sedaj, kako bo ministarstvo nagradilo uradnike, ki so podpisali posojilo, ker so morebiti tako srečni, da imajo zasebno premoženje in da so vsled raznih protekcij zadnje čase na leto napredovali po par činovnih razredov naenkrat. Kako pa bodo nagradili ono uradništvo, ki vsakega prvega v mesecu itak že plačuje toliko obrovov za poplačilo svojih nujnih dolgov, da mu od skromnih dohodkov ne ostane niti za vsakdanje potrebščine. Kdor ima denar, ga vsakdo rad naloži v plodonosno obrestovanje in ni treba zato nobenega patriotizma, ločitev uradništva v premožne in manj premožne ter vodstvo posebne evidence v svrhu morebitnega upoštevanja pri službeni kvalifikaciji pa je gotovo nemoralna stvar.

+ **»Omnium Serbe.«** Na eni zadnjih ministrskih sej so razpravljali tudi o ponudbi francoske družbe »Omnium Serbe«, ki bi rada zgradila v naši državi tvornico orožja in zahteva zanjo velike predprave in koncesije. Kakor javlja »Pravda«, na ministrski seji ponudba ni bila odobrena, ker so se ji uprli demokrati. Kakor znano je eden glavnih akcionarjev te družbe Pašičev sin Rade Pašič in še nekaj »uglednih« članov belgrajske »porodice«. Značilno je že ime te družbe: slovenski bi se ji reklo: »Srbija last vseh«. Zapreke za koncesijo so res velike, ni pa dvoma, da bo ponudba prej ali slej odobrena. Družba naj le napravi lepo okroglo korito, okoli katerega se bodo lahko zvrstili vsi, ki so potrebni, in se igrali »ringa-raja« na državne stroške. Proračun vojnega ministarstva za prihodnje leto bo znašal gotovo že dvojno vsoto od letošnje. Rade Pašič bo še zelo bogat gospod.

+ **Avtonomija podkarpatske Rusije.** Predsednik Češkoslovaške republike Masaryk je pred nedavnim časom obiskal razne kraje v republiki. Bil je tudi v Ungvaru v Podkarpatski Rusiji. Tu ga je med drugimi pozdravil v imenu grško-katoliške cerkve dr. Vasilij Hodžega. Njemu je odgovoril Masaryk in dejal, da so mu dobro znane borbe podkarpatskih Rusov za ohranitev jezika in vere, zato tudi razume njihove težnje. Dejal je: »Svest sem si velikosti dela in računam pri tem na cerkvene voditelje ljudstva, da bodo posvetili vse svoje moči, da se bo ljudstvo v najvišji meri izobrazilo. Kar se tiče avtonomije Podkarpatske Rusije, je to obveznost, ki jo nam nalagajo mirovne pogodbe in ki smo jo prevzeli tudi sami z ustavo. Mi bomo izpolnili dano besedo in sedaj je lažje na političnih voditeljih posameznih strank, da nas izdatno podpirajo. V kolikor sega moja po ustavi mi dana moč, bom storil vse, da postane Podkarpatska Rusija v resnici svobodna.«

+ **Iz programatičnega govora novega bavarskega ministrskega predsednika.** Pred par dnevi je predsednik bavarske vlade grof Lerchenfeld predložil parla-

mentu listo nove vlade. Ob tej priliki je imel govor, v katerem je glede razmerja do nemške države med drugim dejal sledeče: »Niti jaz — kakor predhodna vlada — si ne morem Nemčije predstavljati drugače kot federalistično državo. Pretiran militarizem in centralizem se protivi prirodni osnovi države, ki počiva na temelju državnega samostojnega življenja posameznih dežel. Interesi vsake države kakor tudi interesi posameznih pokrajin zahtevajo, da se skrbno goji to samostojno življenje, predvsem pa, da se ohranijo ona prava, katera po ustavi naše države pristojajo etm deželam in da se vsako nasprotno delovanje odbije.«

Strašen požar na Blatu pri Pilberku.

Dne 12. septembra je nastal na Zgoranjem Blatu pri Pilberku ogenj. Vnele so se saje v dimniku in ker ljudje niso takoj zapazili nevarnosti, je silen veter plamen zanesel na streho, ki je bila takoj vsa v plamenu. Ker so bili ljudje večinoma na polju ni bilo mogoče požara v kali zadušiti, posebno še, ker primanjkuje vode, je veter naenkrat raznesel ogenj na sosednje hiše in poslopja, tako, da je bila vsa vas v par minutah v najhujšem ognju. Zato tudi ni bilo mogoče kaj rešiti. Le živino so ljudje rešili z nevarnostjo svojega lastnega življenja. Več kosov živine je tudi zgorelo. Vse drugo je uničil požar. Zgorela je vsa vas razen enega posestnika. Pri reševanju se je 7 oseb tudi težko opeklo. Pogorelci so v največji stiski, posebno ker so pogoreli zdaj na zimo, ko so imeli po večini že vse pridelke pod streho; zavarovani so pa le za male vsote in še te ne pridejo v poštev, ker vrednost našega denarja tako nizko stoji. Pogorelci so sami zavedni Slovenci. Zato so pa morali pri vsej svoji nesreči občutiti še škodoželjnost »nemško-mislečih«. Slušale so se izjave: »Zdaj pa ste dvakrat črni. Srbi in Jugoslovani naj Vam pomagajo! Mi vam ne bomo!« »Prügelgarda; za zavarovanje bi se brigali, pa ne za politiko!« itd. Ko so se ti vračali in šli mimo Srednjega Blata, so govorili: »Škoda, da še ta vas ni šla, so ta hujši čuši notri.« Celo zdravnik, ki se ga je prosilo, da bi šel obezati opečene, se je izgovarjal: »Ne razumem, nimam časa«. Tu se lepo kaže vsa podivjanost in surovost tistih, ki so že enkrat zatajili svoj narod.

Končna beseda.

G. učitelj Drago Hudé je napisal za »Učiteljskega Tovarisa« z dne 22. septembra 1921 dolgo »Poslanec«, kjer opravičuje svoje postopanje kot bivši c. kr. okrožni šolski nadzornik v okupirani Srbiji in navaja nove podatke o svojem, za srbsko ljudstvo baje koristnem delovanju. — Izjavo g. Hudéja, da ni on zakričal na okr. uč. konferenci: »Kdor ni za ustavo, ne spada med učiteljsvo«, jemljem lojalno v vednost s pripombo, da me je o dotičnem klicu informiral tovariš iz liberalnega tabora, kateremu sem brezpogojno bil verjel. — V ostalem g. Hudéju iskreno privoščim, da se z akti in pismi, ki jih ima, kot pravi, v rokah in jih namerava predložiti okraj. učit. društvu v pretres — rehabilituje pri svojih ožjih političnih tovariših. — Za nas, »avstrijakante in protidržavne elemente« pa ostane neizpodbiten fakt, da ni Slomškar, ampak liberalen učitelj, ki je leta 1917. — brez vsake potrebe v liberalnem učiteljskem »Popotniku«, pod vodstvom liberalnega uradnika, sedanjega okr. šol. nadzornika F. ozmerjal junaško srbsko ljudstvo indirektno z lenuhi, katere bo treba še-le privaditi na delo. Zdravo! Fran Silvester.

Dijaške ustanove.

Belgrad, 27. septembra. (Izv.) V prosvetnem ministarstvu se izdeluje seznam dijakov, ki bodo dobivali v tekočem šolskem letu državne stipendije za študije v inozemstvu. Revidirani seznam se bodo predložili ministrskemu svetu v odobritev.

Poziv!

»Gospodsvetski Zvon« opozarja, da je 10. oktober t. l. obletnica nesrečnega koroškega plebiscita. Pozivlja vsa narodna, izobraževalna in kulturna društva, da na primeren način in z društvenimi prireditvami vzbude spomin na našo izgubljeno Koroško.

»Gospodsvetski Zvon«.

Dnevne novice.

— V okrajni šolski svet v Kranju je izvoljen predsednik Kmečke zveze za Kranjski okraj g. Karol Zaplotnik iz Letene, njegov namestnik pa je g. Ciril Mohor, organist v Kranju.

— Mošnjé. Za župana so izvolili z osmimi glasovi združeni odborniki vseh nasprotnih nam strank Cvetka Pohar, posestnika na Brezjah. Oddal mu je svoj glas tudi mož, ki je pri volitvah za konstituan-

to čuval komunistično skrinjico. Novoizvoljenec je pripadal k JDS, zdaj pa k SKS. Pri prvi letošnji volitvi je bil izvoljen za svetovaleca, za župana pa g. nadučitelj, ki pa kot državni uradnik ne more županovati, če se ne odpove učiteljski plači. Za svetovaleca, kar je bil prej župan, je izvoljen po srečkanju naš vrli Anton Avsenik iz Vrbenj. Drugi svetovalci so odprej obdržali svoje časti. Ker je pri volitvi župana en odbornik oddajal belo glasovnico, je naš kandidat dobil vse trikrat po 7 glasov.

— Sv. Gregor. Tukajšnje Kat. slov. izobraževalno društvo priredi v nedeljo dne 2. oktobra igro »Repoštev«. Začetek ob pol 3. uri popoldne. S tem otvarja naš dramatični odsek svojo zimsko sezono.

— Društvo za nabavo zvonov za novo cerkev sv. Jožefa v Ljubljani. V smislu § 10. društvenega pravilnika sklicujem občni zbor društva v petek, dne 30. sept. ob 5. uri popoldne v jezuitskem kolegiju v Ljubljani, Zrinskega cesta 9. — Predsedn.

— **Zaplemba gozdov.** »Uradni list« od 22. t. m. objavlja uredbu o izpremembah in dopolnitvah uredbe o ustroju ministarstva za gozde in rudnike. Člen 5 te naredbe določa v svojem drugem odstavku: — »Ako se pokaže, da je v prid naprednemu gozdnemu gospodarstvu ali v občem državnem interesu, sme minister — ne da bi posegal v pravice lastnine — prevzeti vse zgoraj imenovane (občinske, samostanske, cerkvene itd.) gozde in gozde posameznih zasebnikov. Lastniki nedržavnih gozdov, katerih gozde upravlja država, plačujejo državi kot upravne stroške in pokojnine dotičnega osebja prispevek, ki ga določi minister za šume in rudnike.«

— Ta naredba je klasičen vzorec za preustroj finančnega ministarstva. Ali ne bi bilo lepo, če bi brali čez nekaj dni v »Uradnem listu«: — — — Ako se pokaže, da je v prid naprednemu finančnemu gospodarstvu ali v občem državnem interesu, sme minister — ne da bi posegal v pravice lastnine — prevzeti vse državne in privatne banke, zadruga itd. in denarno premoženje posameznih zasebnikov. Lastniki bank, katerih denarno premoženje upravlja država, plačujejo državi kot upravne stroške in pokojnine dotičnega osebja prispevek, ki ga določi finančni minister.« — Po tem vzoru naj se ravna vsi, ki nimajo denarja. Oni »prevzamejo« — ne da bi posegali v lastninske pravice posameznika — od kakšnega bogataša njegov denar v svojo »upravo«. To prevzemanje se ne imenuje ne rop, ne tatvina, ampak zveneče »uprava« in seveda ni kaznjivo. Za »upravljanje« odzvetega premoženja pa mora lastnik plačati še posebej. Če nič nima, pa nič, kar je čisto logično.

— **II. kongres srednješolskih profesorjev kraljevine Srlov, Hrvatov in Slovencev** v Zagrebu od 25. do 28. t. m. Udeležba je velika. Iz Srbije je prišlo 150 udeležencev, iz Slovenije 42; mnogo jih je iz Hrvatske, iz Bosne in Hercegovine ter Dalmacije. Slovenske udeležence je zagrebška sekcija slovesno pozdravila ob dohodu na kolodvoru. Prenočujemo večinoma v domobranski vojašnici zunaj na Ilici; nekaj jih stanuje zasebno. V nedeljo dopoldne se je kongres pričel ob 11. uri. Za predsednika je bil z vzklikom izvoljen profesor Koloman Rae, predsednik zagrebške sekcije Proforskega društva; podpredsednika sta dr. V. Korun (Ljubljana) ter Jeremija Živanović (Belgrad). Izvoljenih je bilo tudi 5 tajnikov. Predsednik je najprej pozdravil g. ministra prosvete Sv. Pribičevića, ki se je pripeljal k otvoritvi kongresa. G. minister je nato najprej povdaril, da v naši kraljevini ne more biti govora o kakem pogajanju ali sporazumevanju, ker smo en narod; pogajajo se sovražniki ali država z državo. Nato je izjavil, da mora biti šola samo državna, laična, neodvisna od Cerkve. Zasebne šole bodo morda dovolili, toda pogoji se bodo določili s posebnim zakonom. Glavna zadača šole je, da goji narodno edinstvo. Pripravljen je zakonski načrt za enotno ljudsko šolo, tudi vseučilišča so že izdelala enoten načrt; za srednje šole se mora v najkrajšem času izdelati; profesorji naj sodelujejo. Nato je g. predsednik pozdravil še razne zastopnike vlade ter mesta, ki so prišli k otvoritvi. Dopoldne sta podala tajnik in blagajnik svoje poročilo o delovanju Glavne uprave (t. j. osrednjega odbora v Belgradu). Iz blagajnikovega izvestja je razvidno, da je največ prispevala v skupno blagajno sekcija Ljubljana. — Popoldne je bila druga seja od 3. do 6. ure. Debata se je sukala o pedinih točkah tajnikovega poročila. Končno je bilo poročilo odobreno. — V sredo dopoldne se pripelje v Ljubljano 250 udeležencev, Srbov, in Hrvatov; v četrtek si bodo ogledali Bled.

— **Vesele in žalostne reči iz Velikih Lašč.** Nismo imeli namena natančneje poročati v časopisih o orlovskem taboru v Vel. Laščah, a nas silijo k temu nasprotniki. Vse Lašče so videle veličastni sprehod, v katerem je korakalo 450 Orlov in Orlic v krojih ter več deklet in fantov v narodnih nošah, ljudstva pa je bilo na tisoče. Tudi Sokoli so se za platom telo-

vadišča in na bližnjih kozolcih prepričali (proti predpisom Sokolskega saveza), da je bila telovadba vseh vrst vzorna, kar so deloma tudi priznavali. Tudi veselici niso mogli ničesar očitati, ker je bila z mrakom zaključena in je ves čas vladal lep red. In ravno to ni bilo vseh gotovim našim prijateljem. Mislili so si: Ker so Orli prenehali, bomo pa mi začeli, zlasti ko imamo pravico ljudstvu pokazati, kje je prava kultura in katera je v prvi vrsti od države priznana in vsestransko podpirana, da vzgaja in izobrazuje našo mladino. Ko so odhajali gostje iz Ribnice, Dolenjevasi in Sodražice na kolodvor, smo že imeli priložnost gledati najmočnejši odsek našega »Sokola«, godbeni odsek »zvižgavcev«, pomnožen z več drugimi podpornimi člani iz trga in nekaterih vasi. »Zvižgavci« so s svojimi »krasnimi komadi« nastopili že spomladi, ko smo se vračali z gregorjske orlovske telovadne akademije, topot pa so se prav posebno odlikovali. Ta odsek je pa zvečer v temi dobro podpiral vrlo izvežban klub »štenkačev«, kateremu je načeloval neki od države plačani učitelj. Ta je očital g. poslancu Škulju, da je v svojem govoru pozival ljudstvo k »prevratu«, ko je govoril o tem, kako naj se naše ljudstvo, posebno mladina, vrne zopet k lepemu krščanskemu življenju, ki ga ima orlovstvo v svojem programu, in je svetoval vsem navzočim medsebojno ljubezen, da se ne bi več brez povoda napadali in obmetavali s psokami. Pravijo, da je ta gospod učitelj zato napadal ta govor, ker sam slabo govori slovenščino in ga zato sploh ni razumel. Sicer se pa ni zgodilo tisto noč kljub hujskanju ničesar, ker so se Orli, ki so bili v ogromni večini, vsled svoje discipline vzorno vedli in preprečili pretep. Omenili bi še, da je na predvečer nastopil tudi »odsek za podiranje mlajev«, ki je podrl ob cesti štiri mlajčke in s tem opozoril naše goste, da ta odsek pri nas še ni zaspal. Izgovarjajo se, da smo jih izzivali. Izzivanje pa je bilo to, da smo v Vel. Laščah priredili orlovski tabor. Drugačnega izzivanja« od naše strani dosejaj nikdar ni bilo. Nič ni pomagal ves naš trud, da bi odpravili surovosti; zastonj so vsi opomini načelstvu »Sokola«, da prepriči tako hujskanje, brezuspešno tudi opomin in poziv tukajšnjega celokupnega učiteljstva po svojem zastopniku g. voditelju Štefančiču na vodstvo »Sokola! In vendar smo potrpežli in molčali o vsem tem posebno v časopisih, s tem namenom, da bi izprevideli, da mi nočemo sovražstva, ampak ljubezni in kulturnosti. Končno smo uvideli, da je baš naša potrpežljivost dajala nasprotnikom vedno več poguma za njihove nastope proti naši organizaciji. — Vprašamo pa tudi »Sokolski Savez«: Ali so mu res neznana vsa ta divjaštva nekaterih njegovih članov po deželi o priliki naših prireditvev? Saj se je v tem oziru ob zadnjem nastopu »Orla« v Ljubljani veliko izpremenilo. Zdi se pa, da so vsi ti napadi na nas po deželi sistematično organizirani, ker so povsod enaki. Ali res nima »Savez« toliko moči, da bi preprečil pri svojih članih take napade na naše mirne člane? G. minister Pucelj, ki pravite, da ste ostro nastopili proti laškim fašistom, za kar Vam velika hvala, storite tudi do- na v Laščah svojo dolžnost. Tako bomo zopet imeli prijetno dolžnost pohvaliti Vas, da ste tudi velikolaške fašiste poučili, kako velik narodni greh in škandal za ves slovenski narod je, »teptati našo trobojnico v blato, kar so storili naši fašisti o priliki lanskega orlovskega tabora pri onem slavoloku na kolodvoru. G. minister, tudi za to priče na razpolago! In letos so se v zahvalo, ker smo to žalostno dejanje njim na ljubo v javnosti zamolčali, poboljšali v toliko, da so nam eno trobojnico ukradli! Vi ste bili starosta tukajšnjega »Sokola« in kot takega Vas je tukajšnje učiteljstvo in naše društvo opozorilo, da te vrste divjake izključite iz sokolskih vrst. Navzlic temu ima tukajšnji »Sokol« v svojih vrstah še vedno člane, ki še napadajo naše mirne člane z besedami in dejanskimi. Izjavili ste, naj jih naznanimo sodišču. Tega pa do sedaj še nismo storili, ker vemo, da je denunciranje odločno in bi se sovražstvo teh elementov do nas na ta način le še povečalo. S to izjavo ste pokazali, kako slabo pojmuje vzgojni pomen »Sokola«, ki nima v sebi toliko moralne moči, da bi take nepoboljšljive člane, ki so mu le v sramoto, izključil iz svoje srede in katere naj potem še vzgaja sodnja. Sicer pa ti nastopi, gospodje, škodujejo le Vam!

— **Zopet smrtna nesreča na Bohinjskem jezeru.** V nedeljo 25. septembra okrog 6. popoldne se je vozila v čolnu v družbi svojega spremljevalca po Bohinjskem jezeru 17 letna Rijavec Jožeta, hči zlezniškega delavca na Boh. Bistrici. Spremljevalcu je padlo med vožnjo veslo v vodo, ona pa se je sklonila, da je dvigne in tedaj je padla v jezero z glavo naprej. Ko to pišem, utopljenke še niso našli.

— **Pravilnik za telefonske pogovore.** V ministarstvu za pošto in brzojav je izdelan nov pravilnik za telefonske pogovore, veljaven za vso državo. Po tem pravilniku bodo pristojbine ostale iste, samo način

plačevanja se bo izpremenil. Telefonske pristojbine med Zagrebom in Prago, Dunajem in Belgradom se znižajo.

— Iz Bohinjske Bistrice. Gasilno društvo je igralo v nedeljo 25. sept. 1921 v tukajšnji Cjovzi dvorani s lepim uspehom Finžgarjevo »Razvalino življenja«.

— Kateri izmed gg. sobratov bi posodil Wichtl-nova dela o prostozidarstvu, naj blagovolji sporočiti v župnišče Mokronog.

— Društvo za podpiranje visokošolcev za sodni okraj Litija ima v petek 30. septembra 1921 ob 7. uri zvečer v gostilni Borishek v Litiji svoj redni občni zbor.

— Zahvala. Zahvaljujemo se vsem dobrotnikom, ki so darovali ubogi družini, posebno pa neimenovanemu gospodu za dar 50 dinarjev, neimenovanemu g. profesorju za 25 dinarjev, iz Škofje Loke 10 din., g. Jezeršku na Vrhniki 10 din., gosp. Erkerju, stolnemu župniku, 28 dinarjev. — Društvo »Dobrodelnost«.

— »Zveza služkinj«, Krekova prosveta, ima svojo pisarno na Poljanskem nasipu števil. 10 (Dobrodelna pisarna). Kuharice, hišne, dekleta, katera imajo veselje do otrok, naj se zglasijo najprej v tej pisarni! Služba je na razpolago dovoli. Tudi dekletja za dežele so dobrodošla.

— Rudarska akademija v Krakovu. Rektorat rudarske akademije v Krakovu je sklenil, da rezervira za Jugoslovane pet mest. Število je namreč omejeno na 80 študentev. Točnejše informacije daje konsularno odeljenje poljskega poslanstva v Belgradu, Krunska ul. 58.

— Zavedni ameriški Hrvatje. Marljivo in delavno društvo »Hrvatski Radišak«, katerega cilj je vzgoja dobrega obrtnega in rokodelskega naraščanja, je poslalo v Ameriko svojega ravnatelja, da zainteresira tamošnje Hrvate za to prepotrebno akcijo. 21. t. m. je zborovala Hrvatska narodna zveza v Pittsburgu in je po govoru ravnatelja soglasno sklenila, da se Hrvatstvom navedeno akcijo odpošlje vsota pet milijonov štiristo tisoč kron kot narodno darilo.

— Svetovni rekord v letanju. Letalec Sadi Lecointe je prekosil hitrostni svetovni rekord, ko je preplul en kilometer dvakrat v obeh smereh s povprečno hitrostjo v uri 330 km 275 m.

— »Gospodovski Zvon« se s posebnim zadovoljstvom ponovno zahvaljuje za prejete milodare v prid našim bratom Korosem. Nabrlo se je na četvrtič dan dne 11. septembra 1921 9363 kron, 15 L in 30 C. Na »Velikem sejmu« je donesla tehnična po zaslugi g. tovarnarja Ivana Rebe v Celju 12.280 K 80 v. Vsi ti darovi se bodo nakazali natančno in točno svojemenu. Pri tej priliki se mora društvo »Gospodovski Zvon« posebej tudi zahvaliti požrtvovalnim narodnim gospe in gospodičinam: Dr. Debeljakovi, Hu-dovernikov, Čopovi, Počkarjevi, Komanovi, Kolarjevi in gospodu Konradu Likozar, kakor vsem drugim, ki so radevolje prostovoljno pobirali in nabirali darove in tako pripomogli, da se je nabrala tako izdatna vsota. Bog živi dobro slovensko srce! — »Gospodovski Zvon«.

— Lov rib z dinamitom. France Ris in Alojzij Klančar sta bila zaposlena z vrтанjen in razstreljevanjem pri regulaciji Cirkniškega jezera. Dne 12. julija sta vzela 4 dinamitne patrone in šla k Seškovi žagi z namenom, da bosta lovila ribe. Ris je vrigel dve patrone in voda in je vzglaj zaigalno vrvice. Vsled eksplozije je bilo ubitih nekaj rib in je bila poškodovana turbina. V Ljubljani je bil obsojen Ris na 14 dni, Klančar pa na 7 dni strogega zjpora.

— V Zidovskih ulici 5 v izložbenem oknu tvrdke Toni Jager-Cerne in Ko, trgovine z ročnimi deli in njih potrebščinami, je videti vzorce za pričke, miljeje in blazine, katere je za tvrdko naslikal naš mojster narodne ornametike, Maksim Gaspari. Po teh motivih in slikah je izvršila tvrdka dela v strogo narodnem slogu, ki so velik okras za vsak dom, še tako razvajenega okusa in visokih zahtev. Lastnica tvrdke in njena hčerka-družabnica ste gojenki »Probuček«, ki je odobrila dela kot pristna in izvršena v narodnem slogu. Izložba, ki jo je res vredno ogledati, ostane neizpremenjena do 10. oktobra. 3519

Štajerske novice.

š Protituberkulozna liga v Mariboru. Dne 26. septembra se je na okrajnem glavarstvu v Mariboru ustanovila mariborska sekcija antituberkulozne lige. Sestanka so se udeležili zastopniki raznih društev, korporacij ter stanovskih, kulturnih in prosvetnih organizacij. Sklicatelj docent dr. Ivan Matko je v daljšem strokovno zasnovanem govoru obrazložil namen lige, dokazal na podlagi statističnih podatkov velike uspehe organiziranega boja proti tuberkulozi in naglašal veliko važnost in potrebo, da se tudi pri nas začne voditi sistematičen boj proti tej zavratni bolezni. Govornik je razložil načrt, kako naj bi se liga udeleževala in širila svoj delokrog, ki more stopnjema objekti vso državo. Namen lige bo, da izdaja poljudne knjižice in brošure za ljudstvo. V tem pogledu se bo mnogo doseglo v sporazumnem delu s Čehoslovaki, ki so na tem polju daleč pred nami. Prirejala se bodo poljudna predavanja na deželi, ki se bodo v mestih izpopolnjevala tudi s kinematografičnimi slikami. Najele se bodo usmiljene sestre, ki bodo dodeljene okrajnim glavarstvom in ki bodo imele nalogo, da obiskujejo bolnike, da čuvajo nad njimi, kakor tudi njihovi družinami. Ustanovili se bodo dispenserji in bolnice za tuberkulozno, preiskrbeli se bodo higijenični pljuvalniki za bolnike in liga se bo zavzemala za institucije šolskih zdravnikov za mladino. Za predsednika širšega pripravljalega od-

bora predlaga docent dr. Matko okrajnega glavarja dr. Lajnsiča. Začasni širši odbor bo imel nalogo, da pripravi pravila lige in da se nato konstituira v stalni odbor.

š Nov transport demonstrantov iz Prekmurja. Za danes se pričakuje v Mariboru nov transport 50 demonstrantov iz Prekmurja, ki so poslani v preiskovalne zapore okrožnega sodišča.

š Zvišanje mesnih cen v Mariboru. — Občinsko sodišče v Mariboru je zavrnilo prošnjo mesarjev za zvišanje mesnih cen, dovolilo pa je, da se z 28. t. m. povišajo cene teletine I. vrste od 14 na 18 kron, II. vrste pa od 12 na 16 kron.

š Tatvine na železnicah. Iz Maribora poročajo, da so v zadnjem času tatvine na železnici zopet na dnevnem redu. Na carskem skladišču so vломili tatovi v plombiran vagon ter vzeli iz enega zaboja več perila. Na kolodvoru in Teznu so vломili v 12 vagonov, odprli pa so samo vrečo fizola, ker so bili pregnani. Na Teznu so prijeli enega izmed storilcev, ki je Ferdinand Majcenovič, doma iz Pohorja.

š Obsojen ropar. Včeraj se je zaključilo poročno zasedanje mariborskega sodišča za obsodbo Alojzija Koflaja iz Krajine v Prekmurju, ki je 17. decembra na mažarski meji v družbi dveh tovarišev oropal Matiaža Šandorja iz Kroga. Pobili so ga na tla, ranili ter mu upropali 28.000 kron. Dva napadalec so prijeli mažarske oblasti ter ju obsodile. Koflač pa je prišel v roke našim oblastem ter je bil obsojen na 5 let težke ječe.

š Stanovanjski urad v Mariboru. Začasno vodstvo stanovanjskega urada v Mariboru naznanja, da se stanovanjska komisija preosnuje v deželni stanovanjski urad in da ostane radi tega za stranke zaprt do 8. oktobra. Občinstvo protestira proti temu, ker je stanovanjski urad itak že tri mesece zaprt. Protestira se tudi proti temu, da bi stanovanjski urad uradovilo samo dvakrat na teden, in sicer v sredo in soboto.

Ljubljanske novice.

lj Volitev župana. Danes ob 5. uri popoldne se vrši seja občinskega sveta z dnevnim redom: Volitev župana.

lj Zbor zaupnikov Slovenske Ljudske Stranke za Ljubljano je sprejel na svoji sinočnji seji nov pravilnik ter izvolil za novega načelnika SLS za Ljubljano g. Fr. Kremžarja. Vsled prevelike zaposlenosti odstopivšemu predsedniku Ivanu Ogrinu je izrekel zbor zaupnikov za njegovo požrtvovalno delo najiskrenejšo zahvalo.

lj Vse dame, ki sodelujejo pri prvi javni prireditvi javnih nameščencev — somišljenikov SLS, se vabijo, da se sigurno udeležijo seje, ki se vrši jutri, v četrtek ob 6. uri zvečer v prostorih »Sčentpeterske Prosvete«. — Obenem se javlja, da je istega dne, torej v četrtek ob 8. uri zvečer seja celokupnega veselicelega odbora v Jugoslovanski tiskarni, I. nadstropje. Ker je prireditve pred durmi in seja zadnja, je udeležba telega odbora nujno potrebna.

lj Občni zbor društva »Dobrodelnost« je v ponedeljek dne 3. oktobra ob 4. uri popoldne v dobrodelni pisarni.

lj Poset jugoslovanskih profesorjev v Ljubljani in na Bledu dne 28. in 29. septembra 1921. Spored: 1. sredo, 28. september: 1. Prihod v Ljubljano, Južni kolodvor, ob 10.41 popoldne. 2. Skupni pohod po Dunajski cesti v Zvezdo. Od tam razhod v odkazana stanovanja. 3. Skupni obed gostov v veliki dvorani hotela Union s početkom ob 13. 4. Ob 15. zbiranje vseh v Zvezdi pred univerzo. — Ob 15.15 skupno ogledovanje mesta. 5. Ob 20. banket v veliki dvorani hotela »Union«. — II. Četrtek, 29. september: Ob 6.35 odvoz z južnega kolodvora na Bled.

lj Zadnja pot br. Pevlja. V nedeljo, dne 25. septembra smo pokopali na pokopališču v Dravljah našega nepozabnega načelnika br. Iv. Pevlja. Na zadnji poti g. aje spremlilo 38 Orlov s 3 zastavami in 7 venč, okoli 20 Orlic, 6 naraščajnikov in okoli 90 gojenk, poleg Orlov pa velika množica ljudstva iz Sp. Siške in Ljubljane; ni ga bilo znanca, ki bi ga ne bil opazil za pogrebom. Ob oprtem grobu so štirje govorniki proslavljali njegovo tiho plodonosno delovanje, njegovo skromnost in nesebičnost, njegovo požrtvovalnost, a obenem pa so nas tolažili in nam stavili pokojnega Ivana za vzor življenja in delovanja za krščanska načela. Nobeno oko ni ostalo suho ob v srce segajočih govorih.

lj Zadušne sv. maše po pok. baronu Karel Ant. Codelliju bodo: v petek pri Sv. Petru, v soboto v Stefanji vasi, v nedeljo v graščinski kapeli na Kodeljevem, vselej ob 9. uri; naslednjih pet dni, pričnši s ponedeljkom, bo ob 8. uri zadušna sveta maša v stolnici sv. Nikolaja.

lj Zveza vojnih vdov in sirot priredi v soboto, dne 1. oktobra v dvorani Mestnega doma vinskotrgatev Svira godba dravske div. oblasti. Pričetek ob 7. uri zvečer. K obilni udeležbi vabi odbor.

lj Dijaki (posebno mlajši), ki iščete v Ljubljani stanovanja s hrano, zglasite se v Dobrodelni pisarni! Naslovi so vam na razpolago.

lj Pozor železničarjem in prijateljem železničarjev! V nedeljo dne 2. oktobra t. l. vsi na prireditve »Prometne zveze«, ki se vrši

v veliki dvorani hotela »Union«. Bogati spored jamči za neprisljleno, pošteno domačo zabavo. Šaljivi prizori bodo oskrbeli smeh in vesele obraze. Zdravilo za kisle obraze bo svetovno znani »Amerikanski zapored«. Pri prireditvi svira vojaška godba. Vabimo vse somišljenike, železničarje in prijatelje »Prometne zveze« k polnoštevilni udeležbi. Začetek ob 7. uri zvečer, blagajna se odpre ob 6. uri.

lj Prosveta frančiškanske župnije. Pevski odsek. Vsled nenadnih zaprek danes 28. t. m. ne bo pevске vaje. Prihodnja vaja se naznani v časopisju.

lj Državna trgovska akademija v Ljubljani. Prijave za vstop v abiturijentski tečaj se sprejemajo do 5. oktobra. Trgovska akademija je nameščena v poslepju tehnične srednje šole II. nadstr. na levo, Aškercova ulica 9. — Ravnateljstvo.

lj Pasji kontumace za Ljubljano je z večerajšnjim dnevom razveljavljen.

lj Z vlaka je padel delavec Anton Ambrož iz Stražišča blizu postaje Kranj. Ker je bil vlak prenapoljen, je stal Ambrož na stopnjah. Na sredo se Ambrož pri padcu ni težko poškodoval.

lj Okradeni gost Pavlu Trebarju iz Stražišča je bilo ukradeno v De Schiaovem prenočišču 800 kron.

lj V Ljubljani prijeta zagrebška tatica. Stražnik Josip Novak je aretiraj iz Ljubljane izgnano Antonijo Gorjanc, katera je ukradla Mariji Zajč v Zagrebu ned. 2000 kron denarja.

lj Kozarec kradel je sedemkrat predkaznovani Viktor Judež s Količevega v Medvoh in v Siški. Ko je ukradeno kozarce prodajal, je bil aretiran.

lj Našel se je 25. t. m. zvečer na Karlovski cesti dežnik. Dobi se na Dolenjski cesti 12, pri blišči, desnno.

Orlovski vestnik.

Seja okrož. sveta se vrši danes ob pol 8 uri zvečer v Ljudskem domu. — T. č. predsednik

Ljubljana: Sv. Jakob: Začetek redne telovadbe danes točno ob pol 8 uri zvečer v telovalnici drž. realk. Vadile se bodo nove proste vaje za leto 1922. Novi člani dobrodošli! — Načelnik.

Prosveta.

pr »Visokošolski študij v Italiji«. sestavila iz izdala stud. ing. Vl. Anžlovar in dr. A. Reš v Trstu 1921, tiskarna »Eđinost«. Strani 54, cena K 18.—. Jugoslovansko dijaštvo čakajo nove kulturno-politične naloge. Spoznati in proučiti mora do dobra vse sosedne države, posebno Italijo, ki je hrvalsko-slovenska inteligenca malo in slabo pozna, ker je študirala predvsem na nemških visokih šolah. Zato je oživelja nujna potreba, da se del jugoslovanskega visokošolskega dijaštva napoti v svrhu študija na italijanske visoke šole. V ta namen sta sestavila V. A. in dr. A. R. informativno knjižico, ki bo vsem onim, ki se napotje v Italijo, dragocen kazipot. Knjižica opisuje na kratko ustroj ital. visokih šol in vsebuje vsa pravila, ki so tam v veljavi, kakortudi vse posebne določbe različnih fakultet, tehniških in trgovskih visokih šol, nadalje tozadnevne posebne določbe z ozirom na anektirana ozemlja, pogoje za prestop iz inozemskih visokih šol itd. Končno podaja tudi kratek oris gospodarskih razmer v važnejših visokošolskih mestih in seznam mesečnih stroškov. Knjižica vsebuje vse, kar hoče in mora naš dijak vedeti, predno se odloči za študij na ital. visokih šolah ter prinaša z druge strani mnogo novega in tudi našim izobraženim krogom neznanega. Naroča se knjižica pri stud. ing. Vl. Anžlovar, univerza Ljubljana.

pr Ivan Vasov, bolgarski pisatelj umrl. Pred par dnevi je v Sofiji nenadoma umrl eden najboljših bolgarskih pesnikov in pisateljev, Ivan Vasov. Rojen leta 1850 se je že v mladih letih udeleževal na političnem polju in v žurnalistikki. Bil je voditelj narodno-revolucionarnega gibanja in je vsled tega moral večkrat bežati v inozemstvo. Leta 1887 se je vrnil v Sofijo, izdajal svoj list »Dennica« in je bil nekaj časa minister prosvete. Od njegovih del so nekatere manjše novele izšle tudi v slovenskem prevodu.

Gospodarstvo.

Davek na poslovni promet.

Nova uredba o davku na poslovni promet z dne 27. junija 1921, ki je bila objavljena dne 30. avgusta 1921 v Službenih Novinah števil. 191 (Uradni list števil. 289 od 19. oktobra 1921) stopi v veljavo šele s 1. oktobrom 1921.

Da se ohrani kontinuiteta med novo uredbo in dosedaj veljavnimi določili šl. 127 a do 127 n finančnega zakona za leto 1920-21 (Uradni list št. 436 od 25. nov. 1920) je ministristvo financ (generala direkcija neposrednih davkov) z razpisom z dne 5. julija 1921 št. 21.580 odredila, naj se določila šl. 127 e in f poleg določil točke g uveljavijo za tri četrtletja lekočega koledarskega leta, torej tudi se za dobo od 1. julija do 30. septembra 1921.

Ker se je začel predpis davka na poslovni promet v smislu tukajšnjega razlaga z dne 15. junija 1921, št. 2083 A I (Uradni list št. 72 iz leta 1921) izvršil samo za dobo do 30. junija 1921 tako glede obratov, ki plačujejo davek na poslovni promet v izmeri še enkratne pridobnine, kakor glede denarnih zavodov in delniških družb in industrijskih ter tvorniških podjetij, je finančna delegacija naročila davčnim oblastvom in davčnim uradom, da takoj izvrše po navedenem razpisu potrebno poslovanje.

a) Obratom, ki plačujejo davek na poslovni promet v izmeri pridobnine, naj davek na poslovni promet za čas od 1. julija 1920 do 30. sept. 1921 številčno izenačijo s pridobnino ki po predpisu za L 1920 in 1921 sorazmerno odpade na to dobo ali — če ta ne obsega vseh pet četrtletij — na dotično krajšo dobo. Kolikor je začasni, na obnovi pridobnine za leto 1920 izvršeni predpis višji ali nižji bode razliko odpisala ali naknadno predpisala.

O naknadnem predpisu na tej podlagi odmerjenega davka na poslovni promet bodo davčni uradi obvestili davčne zavezanče s poštnimi po-ložnicami, ki bodo vsebovale na hrbitu podatke o predpisu. Predpisani davek zapade v plačilo 1. decembra 1921 in se bo po preteku tega roka, če bo treba pristojno izterjal. Davčni zavezanči, ki bi bili mnenja, da je predpisani davek napačno pre-računjen ali da niso zavezani davku na poslovni promet, lahko proti predpisu vložijo priziv tekom

15 dni po vročitvi pošne položnice, pri pristojnem davčnem oblastvu.

Nadalje bodo davčna oblastva pozvala denarne zavode in delniške družbe, naj plačajo tekom 14 dni na poslovni promet še od ene četrtine kosmatega donosa denarnih poslov v l. 1920 in po prvih petih dneh prihodnjega četrtletja, to je po 5. oktobru t. l. tudi industrijska in tvorniška podjetja, da predložijo knjigo o prodajah blaga in odprejmo odpadajoče davek za čas od 1. julija do 30. septembra 1921.

V ostalem bodo davčna oblastva uporabljala pri poslovanju navodila zgoraj navedenega tukajšnje-ega razlaga.

BORZA.

Zagreb, 27. septembra. (Izv.) Devize: Pešta 34.75-35, Berlin 192-196, Italija 915, London 818, New York 222-223, Pariz 1825, Praga 234 do 236, Dunaj 9.10-9.70, Zürich 38.50, Napoleoni 780 do 740. — Valute. Ital. lire 910, dolari 216-217.

Curik 27. septembra. (Izv.) Devize: Pešta 0.82, Berlin 490, Italija 2335, London 2180, New York 580, Pariz 41.25, Praga 620, Dunaj 0.42, Holandsko 184.50, Bukarešt 405, Zagreb 2.60, Varkava 0.00. — Valute: nemško-avstrijske krono 0.32.

Dunaj, 27. septembra. (Izv.) Devize: Pešta 354, Berlin 2080, Italija 9900, London 9650, New York 1900, Pariz 18000, Praga 2500, Zürich 42000, Bukarešt 2500, Zagreb 1035, Varšava 32. — Valute: ogrske krono 850, nemške marke 2085, ital. lire 9850, lunt sterl. 9690, dolari 1910, francoski franki 170. — čsl. krono 2520, švicarski franki 419, rumunski leji 2470, dinarji 43.45, poljske marke 34. —

Posestnikom glin (filovice). Urad za pospeševanje obrti v Ljubljani naproša vse posestnike, na katerih zemljišču se nahaja linejska ilovica, da mu to sporoče in če le mogoče, dopolnje-jo oziroma ob priliki donesejo tudi manjšo množico za vzorec. Na obrtni šoli bo vse doposlane glinice preizkusil učitelj za keramiko glede njih uporabljivosti. V interese vsakega posestnika glinice je, da se radevolje odzove, da se more doognati kakovosti in množini anših glin, od katerih se da na takek način doseči lep zaslužek, posebno, ako bi bile sposobne za izvoz.

g Letosnja vinska letina na Češkoslovaškem. Kakor poročja Bursna vina, se je nenavadno občilni vinski trg iz Podkarpatjske Ruske se poročja tviči o kvantitativno bogati letini. Posebno v okraju Beregaskem se pričakuje letos najmanj 100 tisoč hl vinskega pridelka. Na katastrofalnem oralu slabe zemlje se je tu pridelalo 25-30 hl, na boljših zemljah pa 35-45 hl. Urodje se prodaja na mesta po 6-8 kron na debelo, na drobno pa po 8-8 K. Kljub tej razmeroma nizki ceni se le malo grozdja prodaja. Po moštu pa je več povpraševanja, a veliki hvinskih trgovcev ni, ker se je zadnji čas pojavila neka stagnacija v nakupovanju vina.

g Velika razstava živil v Londonu se prireja v mesecu septembru t. l. Na tej razstavi bodo razstavljeni predmeti za prehrano in njih preparati, izdelovanje v zvezi z izdelki, surova hrana, cerealijske, kakor sadje in sočni izdelki in vse vrste živil; z eno besedo: vsi predmeti za prehrano ter priprave za izdelovanje istih. V razstavi bodo postavljene kuhinje v svrhu javnega razkazovanja o kuhanju. Vsled tega morejo proizvajalci po želji postaviti razne dele in modele svojih tovarn. Razstavljalci plačajo prostornino za 1 m² od 6 do 12 šilingov.

Poslano.*

Slovenski javnosti.

Zgodila se je politična lumparija, kakoršne so zmožne le najbolj podle duše.

Iz političnih razlogov se hoče moralno ubiti mene in mojo družino, s katero sem živel leta in leta in še živim v mirni neskaljeni sreči.

Izstopam iz političnega življenja, odložil sem mesto odbornika v načelstvu NSS in mesto odbornika občinskega sveta ljubljanskega, ker nočem, da bi tudi na mlado krepko se razvijajočo NSS padla le senca blata, s katerim so me ometali politični razbojnikji.

Svoje moči moram koncentrirati, da razkrinkam skrbno pripravljeni in rafinirano izvedeni komplot proti meni. Ne bom prej miroval, dokler ne razkrinkam krivcev in dokler jih ne zadene zaslužena kazen.

Vsaka zloba se maščuje in maščevala se bo tudi ta!

Stranka, ki se poslužuje takih ogabnih sredstev v boju zoper političnega nasprotnika, kakor se ga je poslužila JDS zoper mene, taka stranka je v agoniji in ne bo ji pomagalo, če se tudi trenutno znebi enega političnega nasprotnika. Ostane jih še dovolj in njih število se bo celo množilo. Korupcija in nasilstvo ne bo zmaga-lo in naj se poslužuje še takih »krepkih« sredstev.

Izstopam iz političnega življenja, dokler se popolnoma ne dokaže moja nekrivda. Ni še izrečena zadnja beseda. Trenutno se je sicer posrečilo doseči nasprotnikom delni uspeh, trdno pa upam, da s časom razkrinkam krivce.

Nisem kriv! Nikoli nisem zagrešil mi očitanege. Ne umaknem se, ker se morda čutim krivega, ne, temveč umaknem se le zlobi in nasilju političnih razbojnikov.

Kličem vsem poštenim ljudem: vztrajajte v boju zoper koruptno kliko, ki zlorablja v samopašne namene vladno moč, ki jo ima trenutno v roki! Vztrajajte, če tudi padajo žrtve, kajti brez žrtev ni boja in brez boja ni zmage.

Anton Pesek.

* Uredništvo za spise pod tem naslovom ni odgovorno.

Zahvala.

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so našega blagega, umrlega

Ivana Plevelj-a
stud. techn.

tolažili v teški bolezni ter ga spremlili na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo častitima gospodoma P. Ernestu in P. Feliksu, g. zdravniku dr. L. Traunarju, Ivanovemu prijatelju g. J. Prestorju, Ivanovim tovarišem gg. akademikom - tehnikom, Orlovski Zvezi, orlovskim odsekom, zlasti šišenskemu, ter vsem društvom, ki so počastili njegov spomin in poklonili lepe vence. Gg. govornikom pa hvala za tolažbe polne vznešene govore! Bog povrni vsem skupaj! Spodnja Siska - Ljubljana, dne 28. septembra 1921.

Rodbina Plevelj-eva.

Pestunjo sprejme **ELZA SEVER**, Ljubljana, Wolfova ulica Štev. 12. 3534

Sobarico, pomagalko ali začetnico sprejme takoj v hotelu »SLONE«, Ljubljana.

V stalno službo sprejmemo: Upravitelja za večje hotelsko podjetje. Poslovodjo za večjo kavarniško obrt. Skladišarja, obenem kletarja. — Pogoji: Reflektant mora biti od poklica, priden in vesten. V poštev pridejo le oni z letnim spričevalom. Pisane ponudbe s sliko in prepisom spričeval ter zahtevo plače je poslati na upravo tega lista pod šifro: Upravitelj, Poslovodja, oziroma Skladišar. Hrana in stanovanje v hiši. Če vrla ženska moč, jo tudi sprejmemo. 3526

Bukovih drv 12 sežnjev, lepih in suhih imam do 30. l. m. na prodaj. Dalje imam tudi na prodaj 8 prašičev za plemo in 3 krave. Cena po dogovoru. Matija Kozamernik, posestnik in lesni trgovec, Dobrova št. 33 pri Ljubljani.

RENATA BOCK recommence lessons on the 1. st of October.

Dva pomočnika železninske stroke, spretni starejše moči, ter enega izobraženega, krepkega **vajenca** sprejme trgovina z železnino

Breznik & Fritsch Ljubljana, Cankarjevo nabr. 1.

Angleški cink 99.37%

THE LEVANT Co., Zagreb Dalmatinska ulica 10. Telefon 652.

I^a KORDOFAN (gum. arab. belo obeljen) **THE LEVANT Co., Jugoslavija d. d. ZAGREB, Dalmatinska 10. Telefon 6-52.**

Motovilčevo seme priporoča trgovina s semeni Sever & Komp. Ljubljana, Wolfova ulica št. 12. 3515

Stare kovine (medenina, bakar, aluminija, niki), kupuje po najvišjih cenah trgovina z železnino

BREZNIK & FRITSCH Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 1.

IVAN MAGDIČ krojač, Ljubljana, Gledališka ulica 7

VEDNO VELIKA IZBIRA VSEH VRST bombaža, sukanca, kvačkanca, nogavic ZA DAME IN GALANTERIJE — NA DEBELO, KARL PRELOG — Ljubljana, Sv. Jakoba nabrežje 11. 2862

Kmetovalci, pozor!

Velike uspehe dosežete pri prašičiu, govodi i. t. d. ako primesate krmi redilni prašek **REDIN** lekarnarja Piccoli-ja v Ljubljani.

Žol, suhe gobe in laneno seme kupuje in plača najvišje dnevne cene

KMET & KOMP.

Ljubljana, Gospodarska c. 8. Telefon int. 319. Stalna zaloga moka vseh vrst, koruze, ovsja, brinja in vseh drugih deželnih pridelkov. **Zahtevajte ponudbe!**

Mesečno sobo najraje s posebnim vzhodom, išče za 1. oktober konservatorist. Pogovoru bi tudi poučeval na gosti ali glasovir. Cenj. ponudbe na upravo lista pod »Konservatorist 3525r.

Enonadstropna, davka prosta **HIŠA v Ljubljani** (Zolena, jama št. 197) na prodaj iz proste roke. Lahko z vrhom ali brez njega. Cena po dogovoru. — Natančneje pove I. MERBAR, Brežice na Savi. 3542

1 vagon bukovih moralov (tramov) 9/9 in 12/12 cm, dolžina 4 in 5 m kupim. Blago mora biti zdravo in brez grč. Ponudbe sprejema z navedeno ceno Fr. Krašovec, trgovina z lesom, Vrhuška

Krasni plašči iz kožuhovine kimono-zvon. modeli, vseh vrst, do najfinije izvršitve, prvovrstne kožuhovine od 4500 j. K, lisice, krasni komadi, severn. alaska od 200 j. K višje. 3468

HOMSCHAK, Graz, Keesgasse 7, I.

Zgradba inšpektorata drž. žel. v Ljubljani

Direkcija drž. železnice v Zagrebu razpisuje oddajo vseh **težaskih, zidarskih, tesarskih in drugih profesionalistovskih del**

za zgradbo uradnega poslopja za inšpektorat drž. žel. v Ljubljani. Pravilno izpolnjene in kolekovane ponudbe je poslati v zaprtih in zapečatenih ovitkih do 15. oktobra na direkcijo drž. žel. v Zagrebu, oddelek »D«, soba št. 67.

Načrti in vsi pripomočki se zamorejo dobiti pri izenovanju direkciji od 1. oktobra t. l. dalje od 8. do 14. ure v sobi št. 77, I. nadstropje, ali pa pri progovni sekciji drž. žel. v Ljubljani, kjer se zamorejo poizvedeti ostali podatki. Natančneje v »Uradnem listu«.

Ivan Zakotnik

mestni tesarski mojster, Ljubljana, Dunajska cesta 46. Telefon št. 379.

Vsakovrstna tesarska dela kakor: moderne lesene stavbe, ostrežja za palače, miše, vile, tovarne, cerkve in zvonike; stropi, razna tla, stopnice, ledenice, paviljoni, verande, lesene ograje i. t. d.

Gradba lesenih mestov, jezov in mlinov. Parna žaga — tovarna žurnirja.

Tvrška Golob & Co. naznanja, da je po kratkem, mukepolnem trpljenju preminul njen dolgoletni, zvesti delovodja, gospod

AVGUST DEBEVC

Pogreb bo v četrtek, dne 29. septembra, ob 3. uri popoldne iz deželne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

Ohranite mu blag spomin!

V Ljubljani, dne 27. septembra 1921.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Ministrstvo financ kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev.

7% drž. investicijsko posojilo l. 1921 v iznosu Din. 500,000.000.—

POZIV NA VPIS.

7% drž. investicijskega posojila v nominalnem znesku Din. 500,000.000

To posojilo je investicijsko ter se bo porabilo izključno v svrhu splošnega dobra, kakor: popravilo, izvršitev in razširjenje železniškega prometa, stavbo novih in dovršenje započelih železniških prog, napravo in popravila pristanišč, cest, potov itd.

Nominalni iznos posojila je Din. 500,000.000 izdan al pari v kosih po Din. 100, 500, 1000, 5000 in 10.000 v 50.000 serijah po 100 števil, obresti so 7% na leto ter se izplačujejo dekurzivno brez vsakega odbitka v polletnih kuponih in to 15. marca in 15. septembra vsakega leta pri vseh javnih blagajnicah in zato pooblaščenih denarnih zavodih brez odbitka kakoršnega koli davka, koleka in takse.

Prvi kupon se izplačuje 15. marca 1922. V teku 10 let se to posojilo ne more konvertirati, niti v tem času obrestna mera nižati. V slučaju, da se posojilo po preteku 10 let konvertira, mora se imejiteljem obveznic ponuditi izplačilo v nominalnem iznosu.

Posojilo je amortizacijsko ter se izdaja na 50 let. Amortizacija začena 4 leta po emisiji, ter se vrši enkrat na leto pri Generalni direkciji državnih dolgov z žrebanje ali odku-

Minister financ kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev na temelju Uredbe z dne 27. junija 1921 Dšt. 7941 vzakonjene s členom 130 Ustava pozivlja na vpis

pom po določenem amortizacijskem načrtu, ki je na obveznici natisnjen. Posojilo je zavarovano s hipoteko, a potrebna svota za anuitet (obresti in amortizacijo) stavila se bo vsako leto v budget (državni proračun), za pokritje pa bodo služili pred vsem dohodki dotičnega investicijskega objekta.

Kuponi zastarajo 5 let potem, ko so zapadli, a izžrebane obveznice 30 let po žrebanju.

Posojilo bo kotirano na vseh domačih borzah.

Obveznice tega posojila so ravnopravne ostalim državnim obveznicam, uživajo pupilarno varnost, morejo se polagati kakor kavcije, uporabljati za fondne, ustanove, depozite pri vseh javnih blagajnah in privatnih podjetjih.

Obveznice se morejo lombardirati pri Narodni banki kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev ter njenih podružnicah po zakonskih predpisih.

Obveznice in kuponi tega posojila so prosti vsakega sedanjega in bodočega davka in doklade, kakor državnih tako tudi ostalih (oblastnih, okrožnih, srezkih in občinskih) kakor tudi vseh takih in pristojb v kraljevini.

Vpis se bo vršil od 1. do 30. septembra 1921

pri vseh denarnih zavodih Kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev pod zgoraj navedenimi pogoji (za vsakih 100 Din. obveznice Din. 100 v gotovini). Za kontrolo porabe tega po-

sojila se bo izvolil posebni parlamentarni odbor. — Ko bo celo posojilo porabljeno, podal bo minister financ Narodni skupščini kraljevine S. H. S. poročilo o skupni porabi istega.

BEOGRAD, meseca julija 1921.

Minister financ **dr. Kosta Kumanudi** l. r.